Elektronicznie podpisany przez:
Monika Panc
dnia 27 listopada 2025 r.

Uchwała Nr 082/g287/P/V/25
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku
z dnia 27 listopada 2025 r.

w sprawie opinii o projekcie uchwały budżetowej gminy Tuchomie na 2026 rok oraz możliwości sfinansowania deficytu budżetu.

Na podstawie art. 13 pkt 3 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2025 r. poz. 7) oraz art. 238 ust.1 pkt 2 i art. 246 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2025 r. poz. 1483),

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku w osobach:

1. Monika Panc - przewodnicząca
2. Marcin Nagórek - członek
3. Katarzyna Renke - członek

pozytywnie opiniuje projekt uchwały budżetowej gminy Tuchomie na 2026 rok oraz możliwość sfinansowania deficytu budżetu.

UZASADNIENIE

W dniu 14 listopada 2025 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku wpłynęło zarządzenie nr 209/2025 Wójta Gminy Tuchomie z dnia 13 listopada 2025 r. w sprawie przyjęcia projektu uchwały w sprawie uchwały budżetowej Gminy Tuchomie na 2026 rok.

Badając projekt uchwały budżetowej gminy Tuchomie Skład Orzekający stwierdził, że został on opracowany zgodnie z wymogami określonymi m.in. w art. 212, art. 214, art. 215, art. 217, art. 222, art. 235, art. 236, art. 237 oraz art. 258 ust.1 ustawy o finansach publicznych.

Przedłożony projekt budżetu określa planowane dochody budżetu ogółem w kwocie 46.260.453,03 zł, w tym dochody bieżące w wysokości 36.907.199,03 zł oraz dochody majątkowe w wysokości 9.353.254,00 zł. Wydatki budżetu natomiast ustalono w łącznej kwocie 53.550.721,15 zł, w tym wydatki bieżące w wysokości 37.298.791,88 zł oraz wydatki majątkowe w wysokości 16.251.929,27 zł.

Zaplanowany w roku 2026 deficyt budżetu w wysokości 7.290.268,12 zł zostanie sfinansowany przychodami pochodzącymi z wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ww. ustawy w kwocie 3.944.300,00 zł oraz z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym w kwocie 3.345.968,12 zł.

Ze względu na to, że zgodnie z art. 217 ust. 2 pkt 2, 3 i 6 ustawy o finansach publicznych deficyt budżetu jednostki samorządu terytorialnego może być sfinansowany przychodami pochodzącymi z kredytów, pożyczek i wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego innych niż określone w art. 217 ust. 2 pkt 5 i 8 ww. ustawy, w tym wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych, Skład Orzekający stwierdził, że planowany sposób pokrycia deficytu jest zgodny z prawem.

Przychody budżetu w wysokości 7.944.300,00 zł pochodzić będą z:

1) zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym (§ 952) w wysokości 4.000.000,00 zł,
2) wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy (§ 950) w wysokości 3.944.300,00 zł.

Rozchody budżetu zaplanowano w wysokości 654.031,88 zł z przeznaczeniem na spłaty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów (§ 992).

Skład Orzekający dokonał także analizy spełnienia w 2026 r. relacji określonej w art. 242 ust. 1 w zw. z art. 296a ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Z powyższych przepisów wynika, że organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5, 7 i 8 ustawy o finansach publicznych. Przy czym do ustalenia ww. relacji na lata 2026 - 2029 dochody bieżące jednostki samorządu terytorialnego mogą być powiększone także o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ww. ustawy.

Z uwagi na zaplanowanie w projekcie uchwały przychodów, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy w wysokości pokrywającej ujemny wynik budżetu operacyjnego jednostki w 2026 r., stanowiący różnicę pomiędzy dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi, Skład Orzekający uznał, że relacja wynikająca z przywołanych wyżej przepisów zostanie spełniona.

Analizując w pozostałym zakresie projekt uchwały budżetowej na rok 2026 Skład Orzekający stwierdza, że w zakresie dochodów i wydatków opracowany został w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej. Projekt budżetu pod względem merytorycznym obejmuje możliwe do uzyskania dochody własne z podziałem na dochody bieżące i majątkowe oraz wydatki na realizację obligatoryjnych zadań własnych, jak też zadań zleconych.

Skład Orzekający wskazuje jednakże na konieczność weryfikacji postanowień § 13 pkt 2 i 3 projektu uchwały budżetowej w zakresie udzielonych Wójtowi Gminy upoważnień do zaciągania zobowiązań w kontekście innych postanowień uchwały (**nieprzewidujących przychodów z tytułu emisji papierów wartościowych**), a także **nieadekwatnego** odesłania do art. 89 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych w postanowieniu ustanawiającym upoważnienie do zaciągania zobowiązań z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu.

Biorąc pod uwagę całość materiałów przedłożonych do zaopiniowania Skład Orzekający stwierdził, że projekt budżetu zasadniczo został opracowany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, a materiały towarzyszące pozwalają ocenić zamierzenia Wójta w zakresie realizacji zadań gminy.

Mając powyższe na względzie Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Niezależnie od powyższego Skład Orzekający wskazuje, aby na etapie podejmowania uchwały budżetowej zachować szczególną ostrożność przy planowaniu przychodów, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, od których uzależnione jest nie tylko sfinansowanie planowanego deficytu budżetu, ale także spełnienie relacji, o której mowa w art. 242 ust. 1 ww. ustawy. Należy bowiem zauważyć, że ustalona na dzień sporządzenia projektu uchwały kwota ww. przychodów nie jest w pełni potwierdzona, ponieważ rok budżetowy jeszcze się nie zakończył, a zatem jest jedynie kwotą przewidywaną.

Dodatkowo z ustaleń dokonanych przez Skład Orzekający na podstawie przedłożonej przez gminę dokumentacji wynika, że według przewidywanego wykonania na koniec 2025 r. gmina Tuchomie nie będzie dysponować przychodami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w wysokości, jaka została zaplanowana w przychodach budżetu w 2026 r. Na dzień złożenia opiniowanego projektu uchwały budżetowej wyżej wskazane przychody nie pokrywają zatem w pełni potrzeb budżetu. Jednakże z uwagi na treść przedłożonego wraz z projektem uchwały uzasadnienia i potwierdzenia, że jednostka będzie dysponować przychodami z tytułu wolnych środków w zaplanowanej wysokości, Skład Orzekający warunkowo uznaje, że ww. przewidywane przychody będą stanowiły zabezpieczenie potrzeb budżetu w 2026 r.

Od niniejszej uchwały służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

Monika Panc

Przewodnicząca Składu Orzekającego